

11981 - İstihare namazı

Soru

İstihare namazı ile ilgili detayları öğrenmek istiyorum, namazda neyi okumam ve nasıl dua etmem gerekiyor? Kaç rekattır? bunun sevabı nedir? Tüm mezheplerde aynı şekilde mi kılınıyor?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

İstihare namazı, bir hususta tereddüt eden bir kimse için Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in meşru kıldığı bir sünnettir.

İstihare namazı, aşağıdaki sekiz konu çerçevesinde ele alınacaktır.

1-İstiharenin tanımı

2-İstiharenin hükmü

3-Meşruiyetinin hikmeti

4-Sebebi

5-Ne zaman istihareye başlanır

6-İstihareden önce istişare

7-İstiharede okunan sureler

8-İstihare duasının yeri

Birincisi, İstiharenin tanımı:

Sözlükte istihare, bir şeyin hayırlısını istemektir. Terim şöyle kullanılır: “Allah’tan istihare dile, Allah sana hayırlısını nasip eder.” Terim anlamı: seçenekler arasında seçim yapılmasını dilemek, yani dua ve namaz ile Allah katında hayırlı ve doğru olanı dilemek.

İkincisi, İstiharenin hükmü:

Alimlerin icmasına göre istihare sünnettir. Meşruiyetinin delili şu rivayettir: Cabir r.a’dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi: “Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem bize Kur’an’dan sureyi öğrettiği gibi tüm hususlarda istihareyi şu şekilde öğretirdi: “Sizden biriniz bir şeye niyetlendiğinde farz dışında iki rekat namaz kılsın ve sonra şöyle dua etsin: Allah’ım! Senden, ilminle hakkımda hayırlı olanı bana bildirmeni, kudretinle bana güç vermeni istiyorum. Senin büyük fazlı kereminden ihsan etmeni istiyorum. Senin her şeye gücün yeter, ben ise acizim; Sen her şeyi bilersin, ben ise bilmem; çünkü Sen bütün gizli şeyleri en iyi bilersin. Allah’ım! Yapmayı düşündüğüm bu iş, benim dinim, hayatım, dünyam ve ahiretim bakımından hakkımda hayırlı olacaksa, bunu bana takdir eyle, onu bana kolaylaştır, uğurlu ve bereketli eyle! Eğer bu iş, benim dinim, yaşayışım, dünyam ve ahiretim bakımından kötü ise, onu benden, beni ondan uzaklaştır. Hayır nerede ise, onu bana takdir et ve onunla beni hoşnut eyle!. (İhtiyacını açıkça söyler.) Buhari 1166.

Üçüncüsü, Meşruiyetinin hikmeti

İstiharenin hikmeti; Allah’ın emrine teslim olmak, önemsiz hususlardan uzaklaşıp amaca odaklanmak, dünya ve Ahiret hayrını birlikte elde ederek Allah’a yönelmektir. Şüphesiz bu amaç için her şeyin sahibi olan Allah’ın kapısını çalmak gerekir. Böylece namaz ve duadan daha etkili bir şey yoktur. Çünkü istiharede Allah’ı yüceltmek ve ona övgü vardır, Ona hem söz hem de durum ile muhtaç olduğu belirtilmektedir. İstihareden sonra gönlünün açık olduğu hususu yerine getirir.

Dördüncüsü, Sebebi

Dört mezhebin ittifakına göre istihare, bir konuda kulun doğruyu bilmediği hususlarda yapılır. Ancak hayrı ve şerri bilinen; ibadetler, iyilikler, haram ve günah gibi işlerde istihare yapılmaz. Bu

bağlamda fitne ve güvensizlik nedeniyle şayet haccın zamanlamasında ya da yol arkadaşları ile ilgili istihare yapılabilir. Sonuç olarak vacip, haram ve mekruh olan hususlarda istihare yoktur. Ancak istihare mendub ve mübah konularda yapılır. Mendupta ise asılda yapılmaz çünkü yapılması teşvik edilmiştir. Fakat olaylar çakıştığı zaman yapılır. Örnek olarak hangisini önce yapması hususunda yapar. Mübahlar ise asıllarında istihare yapılır.

Beşincisi, Ne zaman istihareye başlanır

İstihare yapan kimsenin zihninin duru ve belirli bir şey yapmaya azimli olmaması gerekir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in tabiri, bir kimsenin kalbine gelen düşüncenin başlamasını ifade etmektedir. Bu durumda namazın ve duanın bereketi açıkça görülecektir. Ancak bir kimse bir şeyi yapmaya karar vermiş, meyletmış ve sevgi göstermişse bu durumda doğru ve hayırlı kararın gizli kalması muhtemeldir.

Başka bir görüşe göre hadiste geçen "hemme" ifadesi azimet demektir. Aksi takdirde insan, aklına gelen her düşünce için istihare yapacak olursa vakti önemli olmayan şeylerle geçecektir.

Altıncısı, İstihareden önce istişare etmek

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi: İstihareden önce; deneyimli, nasihatte bulunan, bilgi ve din açıdan güvenilirliğe sahip ve şefkatli huyu ile bilinen birisine danışmak mustehaptır. İstişare ettikten sonra bir yarar gördüğünde konuyla ilgili Allah'a istihare eder. İbn Hacer el Heysemi şöyle dedi: Nefsin arzularının ağır basması ve kötü düşüncelere sahip olması nedeniyle istişareye öncelik verilir. Ancak nefis mutmain olup kişinin iradesi, nefsin arzularından arınmış ise istihareye öncelik verir.

Yedincisi, İstiharede okunan sureler

İstiharede okunan sureler ile ilgili üç görüş bulunmaktadır:

a-Hanefi, Maliki ve Şafiiler şöyle dedi: Birinci rekatta Fatiha'dan sonra Kafirun suresi ikinci rekatta ise İhlas suresi okunur. Nevevi bu görüşü şöyle savunmuştur: Namazda arzuların ihlası,

teslimiyette samimiyet ve acizliğı göstermek amaçlanmaktadır. Bu görüşte söz konusu surelere ek olarak Kur’andan “seçmek” ile ilgili ayetler okunabilir.

b-Seleften bazı alimler; Fatiha suresinden sonra Kasas suresinin 68-70 ayetlerini, ikinci rekatta ise Ahzab suresinin 36. Ayetini okunmasını güzel görmektedir.

c-Hanbeliler ve bazı fıkıh alimleri ise istihare namazında belirli bir sure okunması hususunda bir görüş bildirmemişlerdir.

Sekizincisi, İstihare duasının yeri

Hanefi, Maliki, Şafii ve Hanbeliler şöyle dedi: İstihare duası namazdan sonra yapılır. Zira bu uygulama Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’den rivayet edilen hadisin nassına mutabıktır. (el Mevsua el Fıkhiye C.3, S.241)

Şeyhulislam, el Fetava el Kubra c. 2 s. 265 şöyle dedi: İstihare duası ile ilgili mesele:

İstihare duası namazda mı yapılır yoksa selamdan sonra mı? Cevap: İstihare namazı veya başka namazlarda selamdan önce ve sonra dua etmek caizdir. Ancak selamdan önce dua etmek daha faziletlidir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in duasının çoğu selamdan öncedir. Selamdan önce kişi namazda sayıldığı için bu haldeyken dua etmek daha faziletlidir. Allah doğrusunu daha iyi bilir.

En iyisini Allah bilir.